

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.2. Præbet nobis Christus in SS. Sacramento alimentum, quo vitam Dei sustentemus, quam in illo nobis communicat, & iustum pretium quo debita nostra soluamus, iuxta quod habet rationem sacrificij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

dum foris extorbantur animalia, vt ita ab illis libero posset illud secundum suam dignitatem immolari sacrificium.

§. 2. *Prebet nobis Christus in SS. Sacramento alimentum quo vitam Dei sustentemus, quam in illo nobis communi- cat, & iustum pretium quo debita nos- tra soluamus, iuxta quod habet ratio- nem sacrificij.*

6 **P**ropheta Regius fructus exponens quos ex aduentu Christi in mundum perciperemus, declarat hoc inter cetera futurum princi- pale, remedium se nostris opportunum necessi- tatibus, & sufficiens si bñdium splendens nostris deficiat: hoc etenim sine motu descendit.

Ps. 102. 3.

Qui replet in bonis desiderium tuum. Loquitur de nostro desiderio secundum necessitatem qua molestamur, & cui quaerimus remedium: vide autem quantumuis graues multaque sint nostrae calamitates, uberiori tamen liberalitate subuenit Deus remedium affaturus: quandoquidem ita copiose nostrorum vacuum impleat desideriorum bonorum suorum excellentia, quibus nostris succurrit afflictionibus: vt maiori nostra deside- ria licet adentia, plenitudine perficiat. Duo non tolerandis oppressus molestij sibi requirit: primum est alimentum: fame namque ad tantam impellitur necessitatem, vt nihil panis illi conce- datur, nequeat viuere: vitæ etenim conseruatio à cibo dependet. Secundum si debitis ultra modum gæuetur, nec habeat quo soluat, nec quo vestem sibi comparet qua nudum operiat corpus. Dehinc nimis affligitur multo ære alieno oppressus, dum creditores ei molestiam suscitât, & vbique illum inuestigant solutionem extor- turi: se vero luget omnibus ita facultatibus ex- tum, vt quo soluat, nihil inueniat. Quid cogitas

I. **Fames & nuditas duo mala extrema.**

terre dum hiems iam constringit, strictumque comprimit gelu, & frigus instat non toleranti: quando ventorum turbines temporis augent acerbitatem: & animalia ad maxime absconditas compellunt cavernas, auesque ad nidos tinnissime cooptos, homines autem ad secessus cogunt secutissimos, & quo se contra frigoris tuentur rigores, tunicas non dimittunt pellibus suffultas, villis seu holofereis se inuoluunt, omnigenas induunt vestes quibus aeris emittant iniurias: dum autem tantus omnes rigor impugnat, quan-

ta futura huius est necessitas, qui lacrimis totus & nudus, vacillatque manibus quo vestes sibi comparet quibus à frigore protegatur, ab omni parte se gemit favore orbatum, quo indiget ex- tremæ suæ subleuandæ necessitatis?

Istius propterea illi censetur vici nobilitas libe- ralitas si calamitatis eius famis, ac modicus in- fertus in domum suam illum deseret nec solum illi deferret, nec solum mensam illi sterneret et opor- tam, cibosque apponeret quibus a iure, ipsi quoque distantes: insuper & pecunias subrogaret, quibus ab arte alieno se liberaret, vestes sibi compararet contra frigoris iniuriam tegi mereretur, præterea nobilis ille cum inuideret vt singulis diebus domum suam accederet epulis se recrearet: quanta hic voluptate exiliet gaudens fami sine hoc conuiuio consilium, verumtamen plerumque nondum letitia exultaret: cum enim creditoribus nondum esset satisfactum, si præter eorum nihil illi præterea largiretur, adhuc illi superesse aliquid desiderandum ad necessitatis suæ subleuandam, summa nempe capita is & facultates, quibus in integre solueret: & quando nihil ille inuita sibi moris liberalitate, necdum illi ritum assignaret sed etiam facultates debitas ex- buecumque solvendis sufficientes, imaginem hanc hauriret ex soluti debitis voluptatem, si nihilominus frigore nimio constringeretur, nec eius tegenda nuditate ille succurreret, per se de de- derijs suis votisque crederet non satisfactum: plura quippe superesset ei desideranda, quibus nimirum nuditati eius tegendæ consuleretur.

Porro Deus sic omnibus nostris seculo pre- cipit necessitatibus, omnique & abundanter ob- tatis necessaria suppeditatis, vt nihil super sit exoptanda. *Qui replet in bonis desiderium tuum.* Om- nibus adest, cuiusque Christus consulit SS. Sacra- mento. Primo tribuit nobis sub speciebus pas- calis alimentum quo vitam nostram intrinsecus ac conseruemus: ablato namque hoc SS. Sacra- mento nulla potest gratiæ vita conseruari. *Non manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in uobis; et uero qui hanc comederit, vitam æternam possidebit.* *Qui manducat ueram carnem & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam.* O nutritio victusque infinita dignus liberalitate Dei: quæ per illum uelut nobis tribuitur alimentum ad vitæ perpetuæ conseruationem: sed insuper in illo facultates accipimus summamque principalem, quia plurima Deo debita persoluamus, vestesque emamus gratæ tegendæ nostræ nutri-

tari congruas, quam ex peccato contraximus. eodem namque Sacramento, in quantum habet sacrificij pro debitis nostris integre Deo satisfacimus.

IV. Multa Deo debemus.

Multa Deo debemus, tantumque debitum contraximus, vt in rota natura creata nihil sit quo possimus illi satisfacere: nemo quippe negat, quin nobis plurima dederit: esse nobis tribuit nos ex abyfso nihili per creationem educens: dono nos iustitiae honorauit originalis, ad imaginem suam & similitudinem nos efformauit, hominem velut Dominum cunctis praeficit creaturis corporalibus, cum voluerit vt omnes illae illi deserviant, tradidit nobis diuinam suam legem, Sacramenta, gratiam, & diuinitatem, nobis vniuersum suum concessit filium humanam coniectum natura, quoniam suo speciebus panis ac vini, quo illum comederimus, nobisque incoorporare. O quam effusus nobis promulque exstitit Deus, quandoquidem igitur tanta nobis tribuerit, indubie, multum illi obstringimur, iam autem illum Deus nos tali coecheit conditione, vt quaequam nobis largitus est, velit iusta mercede soluiamus, & nobis beneficia conferens, nos velut obstringit, vt dono aliquo, vel gratitudinis indicio illi satisfaciamus. Se Angelo demonstraui liberalem, donis illum naturalibus ac gratiae honorans: quia vero beneficio tanto ingratus non respondit, illi non leuiter indignatur. Nouem illi leprosi, quos Christus integre restituit salutem coram altero alicuius, qui solus inter omnes rediit beneficii memor gratias relaturus, nec vltus alius ex nouem illis huius recordatus est, asperam tolerantem reprehensionem, sicut de conuerso summam ille consecutus est laudem, qui inter reliquos debitum agnoscebat, quo ex recepo de manibus eius beneficio tenebatur. Porro si cuncta de manu Dei recepimus, quibus illi donis ex parte nostra possumus rependere? Id ipsum quod nobis tribuit vult vt illi reddamus in gratitudinis pignus, & obligationis nostrae recognitionem.

V. Quibus illi possumus satisfacere.

Proficitur Iacob cui Deus affatim benedixerat in alimentis, gregibus, opibus, possessionibus, artibus secundissimis fructibus diversi generis abunantissimis, vtque se letatur ita cunctis dimisit, hoc primum agit, ad Deum se conuertit, votumque vovet: *De omnibus quae dederit mihi hostias pacificas offeram tibi.* Primitias bonorum omnium Deo consecrat in signum gratitudinis eorum quae ex liberali Dei dono imme-

Gen. 31.

rius acceperat: nos instruens, vt ex omnibus bonis, quibus nos Deus dignatus est honorare donarium ei dedicemus principale. O quantis nos Deus cumulauit bonis! O quantum illi debemus bona natura nobis concessit eminentia, nos ad similitudinem ac imaginem suam creans, esse tribuit intellectuale, quo comparare sumus Angelis creaturis dignitatis vltimioris: in bonis autem gratiae non se minus ostendit liberalem, donis nos extollens supernaturalibus, & velut ceteris qui supereminens, filium suum dedit vniuersum: *Sic Deus dilexit mundum vt filium suum vniuersum daret*: illumque consignans vt nostrum in lubie cum illo nobis omnia largitus est: *Quomodo non cum illis omnia nobis donauit?* Porro muneris nostri est huic satisfacere obligationi secundum dignitatem eius infinitam, nec minus aliquid eo illi referendum, quod nobis erogauit: & cum filium suum nobis munus tradiderit, nostrum est eundem illi offerre in sacrificium, vt eum illi totum dare possimus ea plenitudine qua nobis illum consignauit: Eo animo nobiscum manet in SS. Sacramento: cum enim rationem includat sacrificij & oblationis quam Deo Patri offerimus, illo nihil minus dedicamus quam ipse nobis elargitus est.

Ioan. 3. 16

VI. Dono SS. Sacramenti.

Insuper nobis comparare deest vestem gratiae & gloriae, qua nostram operiamus nuditatem contractam per peccatum. Cum autem tanta preamur inopia, nec denarios habeamus quibus huic subueniamus extremae necessitati, aut diuinum hoc emamus nobis indumentum, supremam, non dubito, & non tolerandam exponitur confusio: cum nobis illud deficit quo compararemus illud quo maxime indigemus, ut que supra modum viget necessitas. Ad hoc vultur Deus vt habeamus quo de acceptis donum retribuamus, vel si placet, de eo quod nobis dat in illa gratia quam nobis communit, nimirum nuditate in SS. Sacramento valoris infiniti: *Omne aurum in comparatione illius aena est exigua*: per illud utile rependamus, & prout iam subueniamus gratiae nobis necessitate: nec nos castelles coemamus Dei cuiusque grane vestes: & ita per hoc omnibus modestum, illum nobis tradens: quatenus in ratione sacrificij illum Patri offeramus, & in qualitate Sacramenti nos nutriat. Et quamuis nobis proprium nullum sit patrimonium, quo illi dedicemus, quia *pauperes facti sumus*, nihilominus omnibus hic succurrit necessitatibus illo: *Accipite & comedite.* Primo oblationibus illam

VII. Per hoc Sacramentum no- gitur nuditate Sap. 7. 5

illum in cibum proponit: hoc enim rationem habet Sacramenti: Secundo quo media nobis suggerit quibus ab his eripiamur calamitatibus, idque ratione Sacrificij: *Hoc facite in meam commemorationem* q. d. *Hoc offerite*, illum nobis elargiens ut eum æterno Patri offeramus in detractionem eorum quæ Deo debemus, & solutionem quæ à nobis exposita. Itaque illud ipsum quod comedentes noster est cibus, illud offerentes, nostrum est etiam sacrificium dignaque Deo oblatio.

8: Quis forte obi ciat: quomodo Deo queam satisfacere eo ipso quod ipse est: extra et utroque hæc est te non posse mercatori centum autem satisface, illi proprijs, sed ex tuis promenda est pecunia, qua creditori tuo perfecte solvas. Christus Dominus cuius est: Apostolum interroga: *Christus autem Dei*: cum igitur sit Dei Christus, & ipse sit, quem hic offerimus, an Deo pro debitis possumus satisfacere meritis huius sacrificij? Vtique: dum eum eodem illo supremo tradimus modo quo nobis traditus est in SS. Sacramento: quandoquidem se nobis tradente in cibum, nihil sit alicui magis proprium ipso cibo quem sibi incorporat, idemque cum illo sit. Insuper in rebus quæ usu non consumuntur, dari potest earum usus sine dominio, & qui rei alicuius tantum habet usum habet, cum vii ea non sit eam consumere, dici non potest quod absolute sit eius ea utentis.

VIII. Verum tamen in ijs quæ usu consumuntur, ut est cibus, absque dubio propria sunt utentis: quocirca qui nobis panem erogat ad manducandum, coustat quod eum ex toto tradat, reddatque perfecte nostrum. Vt igitur nobis conspicuum sit quam integre se nobis Christus consignet, se nobis in cibum porrigit, dicens: *Accipite & comedite* quatenus postmodum ut rem nobis propriam illum Patri in verum offeramus sacrificium: *Hoc facite in meam commemorationem* q. d. *Hoc offerite*. Hoc quod nobis proprium est, quia traditum est nobis sub specie panis ac cibi Christi, est illud sacrificium quod litamus atque in SS. Sacramento Patri dedicamus in debitorum nostrorum compensationem: hoc inquam, vult ut in verum sacrificium illi pro nobis offeratur, cum enim nobis sit ita proprium, licet illo nobis Deo satisfacere, quantum intelligo Da-

uid hoc præuidit, dum ait: *Hestiam & oblationem noluit. Corpus autem apertis mihi* q. d. Domine, iam flocci fecisti antiqua illa omnia sacrificia & holocaustum. Ad litteram loquitur de

Christo eiusque SS. corpore immolando: nimirum quam aptum hoc illi fecisset ut posset immolari. Et hæc præparatio apte potest intelligi de SS. Sacramento, cuius institutione Christus terminum finemque veteris legis sacrificij im-

posuit. Dei filius se Patri victimam obtulit, qui pro debitis nobis plurimis ei satisfacere: hoc in propria non poterat natura, ob rationes sæpe dictas, & sicut explicat Theologi: eo hoc corpus illi præparat in purissimis virginis interuentu Mariæ visceribus operante Spiritu S. ut in illo posset pro nobis immolari. Et idem oportebat à nobis offerri sacrificium in solutionem debitorum hoc autem facere non poterat nisi is, cui proprius valde esset ipse Christus: idcirco Christus præparat ac disponit SS. suum corpus in SS. Sacramento sub specie cibi, ut ita unicuique reddatur proprium, & ita se præparat ut à singulis possit offerri: *Corpus apertis mihi* q. d. Domine, hoc tuum SS. corpus quod in celo exiens non poteramus offerre, quia illo modo nobis proprium non erat, & consequenter offerri non poterat in sacrificium: *Apertis* sub illis speciebus panis ac vini nobis in proprium cibum: ut ita tanquam nostrum possemus offerre: *Hoc facite, hoc offerite* q. d. si gratia sui vestra ita debita, accipite & soluite: cum enim infiniti sit valoris quod Patri reperimus in hoc sacrificio, per hoc debito perfectissime satisfacitis. Si ab illo multa postules, accipe & hoc illi offerenti enim valet, ut quanti quod de manibus eius accepisti, licet accedat minus hoc quod nobis contulit filium suum scilicet viscerum cum eundem ipsum hic illi offeramus nec quodquam in seius eo quod postulam. Hoc concessio cum se Christus hic ita nobis proprium reddiderit, licet ipse sit qui Patri offertur, & singulis appropriatur qui illum offerunt: habet tamen unusquisque in ipso, quo Deo satisfacere soluat, pro quibuscumque magnis beneficijs, quæ ab eius lætetur se recepisse manibus.